

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-214/2026. számú ügyben,
közérdekű bejelentés intézésére jogosult szerv válaszadásának
elmaradásával összefüggésben.
(Előzmény ügy AJB-274/2025.)

Érintett szerv: Verőce Község Önkormányzata

2026.

Az eljárás megindítása

A Panaszos¹ közérdekű bejelentés intézésére irányuló felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy a Verőce Község polgármestere részére személyesen 2024. november 13-án átadott bejelentésére hosszabb idő elteltével sem kapott választ.

Az alapvető jogok biztosa – egyebek mellett – az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 38/A. § alapján kérelemre vizsgálja a közérdekű bejelentések törvényben meghatározott szervek általi megfelelő intézését.

Mivel a beadvánnyal összefüggésben felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, valamint a petíciós jog sérelmének a gyanúja, ezért Hivatalom vizsgálatot indított, amelynek során tájékoztatás kéréssel megkereste az eljárásra jogosult Verőce Község Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) jegyzőjét.

Az érintett alapvető jogok

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”* [Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikk (1) bekezdés]

Petíciós jog: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.”* [Alaptörvény XXV. cikk]

Az alkalmazott jogszabályok

- Alaptörvény
- Ajbt.
- a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Panasz tv.)

Megállapított tényállás

Panaszos 2024. november 13-án személyesen az Önkormányzat polgármesterének adta át közérdekű bejelentését, melyben az érintett lakosok közösen kérték az Önkormányzattól Verőce-Aranyoskút üdülőövezetben a közutak szilárd burkolattal való ellátását és megfelelő ivóvízhálózat kialakítását.

Panaszos 2025. január 9-én fordult Hivatalomhoz, és kérte az Önkormányzat közérdekű bejelentés intézéséhez kapcsolódó eljárása Ajbt. szerinti felülvizsgálatát. Sérelmezte, hogy a bejelentése intézéséről nem kapott választ, ezért feltételezte, hogy a szükséges vizsgálat is elmaradt.

¹ Az Ajbt. 38/A. és 38/C. § szerinti közérdekű bejelentés intézésének felülvizsgálata során a Bejelentő már, mint Panaszos van jelen az ombudsmani eljárásban.

A felmerült alapjogi sérelemre tekintettel a tényállás tisztázása érdekében az Ajbt. 21. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörben eljárva Hivatalom megkereste az Önkormányzat jegyzőjét és tájékoztatást kért a közérdekű bejelentéssel kapcsolatban megtett intézkedéséről és az ügy lezárásának akadályáról.

Az Önkormányzat jegyzője válaszában megírta, hogy Verőce-Aranyoskút településrészen egy külterületen elhelyezkedő üdülőövezet, amely a hegyoldalon található. Az Önkormányzat erőforrásai nem teszik lehetővé, hogy lépést tartson a betelepülő lakosság ugrásszerű növekedésével, sem a közlekedési- sem a közmű infrastruktúra fejlesztés területén, továbbá számolniuk kell új közintézmények létrehozásával is. A hegyoldalon kiépült üdülőövezet infrastrukturális fejlesztése – a földrajzi adottságai miatt – jelentős többletköltséget jelent, mint a település belterületi részének ellátása. Az ivóvízrendszer bővítése Aranyoskút esetében csak nagy teljesítményű nyomásfokozók kiépítése mellett valósítható meg, így az ivóvíz szolgáltatás megvalósításához víziközmű társulás megalakítására lenne szükség, melyhez az Önkormányzat minden jogi és adminisztrációs segítséget megad, és figyelemmel kíséri minden pályázati lehetőséget. A felülvizsgálati megkeresést követően a település polgármestere részletes tájékoztatást adott a bejelentést benyújtó Panaszosnak.

A jegyző álláspontja szerint a közérdekű bejelentésben foglalt felvetéseket teljeskörűen kivizsgálták és az Önkormányzat lehetőségeihez mérten mindent megtett a beadványban foglaltak orvoslásáért.

A vizsgálat megállapításai

A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat - és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az Ajbt. határozza meg.

Az Ajbt. 38/A. § rendelkezése szerint, az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti közérdekű bejelentéseknek az Ajbt. 18. § (1) bekezdés a) –l) pontja szerinti hatóságok általi kezelésének gyakorlatát, valamint **kérelemre az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.**

A Verőce Község Önkormányzata, mint önkormányzati szerv az alapvető jogok biztosa által vizsgálható szervnek minősül.

Az érintett alapvető jogok tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának.

Az ombudsmani intézmény megalakulása óta mindig is támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi tesztek. Így a jelen ügyben is elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek jelen ügyben releváns szempontok szerinti értelmezése során irányadónak tekintem az

Alkotmánybíróság határozataiban, azok indokolásában kifejtett érveket, jogelveket, megállapításokat és következtetéseket.

1. Az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdése értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt alaptörvényi rendelkezés legfontosabb elemeit a következők szerint azonosította a 3223/2018. (VII. 2.) AB határozatban és – ezzel egyezően – a 7/2019. (III. 20.) AB határozatban. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti alapjog alanya az ügyfél, a jog kötelezettje pedig a közigazgatási hatóság. Az alapjog rendeltetése, hogy ügyfélközpontú megközelítésben biztosítsa a közérdek és a szubjektív jogvédelem közötti egyensúlyt, az anyagi jog érvényesülését, végső fokon a hatóság jogszerű működését.

Az alapvető jagon belül fontos részjogosítvány az eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez való jog. Az Alkotmánybíróság – mint arra a már hivatkozott 7/2019. (III. 20.) AB határozatban maga a testület utalt – megállapította számos olyan, az alapjog tartalmához tartozó részjogosítvány alapjogi jellegét, amelyek az ügyfelet helyezik középpontba, és amelyek érvényesítése, a vizsgálati típusú hatósági eljárás alaki és anyagi hatékonyságát (gyorsaságát, szakszerűségét, törvényességét), összességében jognak alárendeltségét hivatottak szolgálni. Ilyen az ésszerű határidőben meghozott döntéshez való részjogosítvány is.

Ezen részjogosítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság 5/2017. (III. 10.) AB határozata rögzítette azon elvi megközelítést, miszerint alkotmányossági kérdés, hogy a jogalkalmazó szervek a jogalkotó által meghatározott kötelezettségeiket teljesítsék, ideértve a határidők betartását. *„A tisztességes hatósági eljáráshoz való joghoz hozzátartozik annak biztosítása, hogy a közigazgatási hatóságok a rájuk vonatkozó határidőket betartsák.”*

2. Az Alaptörvény XXV. cikke értelmében *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.”*

Az Alkotmánybíróság értelmezésében petíciós jog alapján az érintettnek ahhoz van joga, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez. A petíciós jog egyrészt tehát magában foglalja a kérelem, panasz, illetve javaslat *benyújtásának lehetőségét*, másrészt pedig a közhatalmat gyakorló szerv *válaszadási kötelezettségét*. [3075/2016. AB határozat].

Az ügy érdemében

Az Ajbt. 38/A. § alapján indult eljárásban a bejelentés intézését vizsgálhatom; e körben tehát azt, hogy az eljárásra jogosult szerv az előírt határidőket betartotta-e, megtett-e mindent a megalapozottság vizsgálata körében, szükség esetén döntött-e hatósági, illetve egyéb hatáskörébe tartozó eljárás megindításáról, a bejelentő felé fennálló tájékoztatási kötelezettségének eleget tett-e, és mindezek során az alapvető jogokkal összefüggésben a hatóság által előidézett visszasság vagy annak közvetlen veszélye fennáll-e.

A Panasz tv. 3. §-a értelmében a **közérdekű bejelentést** – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az eljárásra jogosult szervhez történő beérkezésétől számított **harminc napon**

belül kell elintézni. Ha a közérdekű bejelentés elintézését megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a közérdekű bejelentőt – az elintézés várható időpontjának és a vizsgálat meghosszabbítása indokainak egyidejű megjelölésével – tájékoztatni kell. Az 5. § (2) bekezdés alapján, **az eljárásra jogosult szerv** a panasz vagy **a közérdekű bejelentés elintézésekor** – a minősített adat, illetve a törvény által védett titok kivételével – **a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről** az indokok megjelölésével a közérdekű bejelentőt **haladéktalanul írásban értesíti.**

A jegyző megkeresésre adott válasza, és a rendelkezésre bocsájtott iratok alapján megállapítható, hogy a közérdekű bejelentés vizsgálatának eredményéről szóló tájékoztatást a polgármester közel öt hónappal a benyújtást követően küldte meg Panaszos részére, ugyanakkor az eljárási határidő meghosszabbításáról nem kapta meg a Panasz tv. 3. § szerinti tájékoztatást.

A fentiekben részletezett tényállás alapján megállapítottam, hogy **az Önkormányzat** a közérdekű bejelentés vizsgálatának befejezéséről, és a megtett intézkedésről a Panaszost elmulasztotta tájékoztatni, ezzel **a Panaszos tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő, valamint petíciós joggal összefüggésben visszásságot okozott.**

Mindamellet, hogy az Önkormányzat a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő joggal, valamint a petíciós joggal összefüggésben visszásságot okozott, a bejelentésben foglaltakat vizsgálta, és anyagi erőforrásaihoz mérten a kifogásolt körülmények orvoslása érdekében intézkedéseket tett, ugyanakkor az írásbeli tájékoztatási kötelezettségének csak pótlólag, a felülvizsgálati eljárás megindulását követően tett eleget.

Intézkedés

Az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján felkérem Verőce Község Önkormányzatának jegyzőjét, hogy intézkedjen a jelentésben feltárt alapvető jogokat érintő visszásság jövőbeni bekövetkezésének megelőzésére azzal, hogy a közérdekű bejelentések intézése során fokozottan ügyel a vonatkozó előírások maradéktalan betartására.

A fentiekben túl ombudsmani intézkedést nem teszek, mivel a felülvizsgálati eljárás folyamán az Önkormányzat a Panaszost pótlólag tájékoztatta.

Budapest, 2026. február 16.

Dr. Juhász Imre